

עפ"ת (מרכז) 18949-05-24 - הילה שיקלי נ' מדינת ישראל

עפ"ת (מרכז) 18949-05-24 - הילה שיקלי ע"י נ' מדינת ישראל ע"ימחוזי מרכז

עפ"ת (מרכז) 18949-05-24

הילה שיקלי ע"י

ב"כ עו"ד דוד גולן

נגד

מדינת ישראל ע"י

ב"כ מפרקליטות מחוז מרכז עו"ד מור שילוני

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[07.10.2024]

כבוד השופט העמית אחיקם סטולר

פסק דין

לפני ערעור על פסק דינו של בית-משפט השלום לתעבורה מרכז בתת"ע 12580-11-21 מיום 09.4.24 (כב' השופטת שירי שפר), שהרשיע את המערערת בעבירה שעניינה נהיגה בשכרות ונגזרו עליה העונשים הבאים:

א. פסילה בפועל מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים.

ב. 3 חודשי עבודות שירות.

ג. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים. בתנאי שלא תעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה בשכרות או עבירה בניגוד לתקנה 26(2) לתקנות התעבורה או סירוב להיבדק בדיקת שכרות.

ד. קנס כספי בסך 720 ₪.

ה. פסילה של 6 חודשים על תנאי, למנשך 3 שנים.

רקע כללי

1. המערערת הואשמה והורשעה בעבירת נהיגה בשכרות, עבירה על סעיף 62(3), 64ב(א)(3א) ו- 39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א - 1961.

2. העובדות על פי כתב האישום:

ביום 12.11.2021 בשעה 03:35, נהגה המערערת ברכב פרטי ברחוב דרך המכבים 42 בראשון לציון, כשהיא

שיכורה בכך שבדגימת אוויר נשוף שמסרה ('בדיקת ינשוף') נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף הינו

520 מיקרוגרם העולה על הריכוז המקסימאלי של 240 מיקרוגרם שנקבע בתקנות.

תמצית פסק הדין של בית משפט קמא

3. המערערת נהגה ברכב, בכך שישבה במושב הנהג בהיותו מונע בחניה.
4. אין מחלוקת בין הצדדים שהמערערת ישבה במושב הנהג ברכב כשהוא מונע. באותה העת היה הרכב בחניה. לא נקבע שהמערערת נהגה בפועל ברכב.
5. השאלה היא, בהינתן המצב העובדתי דלעיל, האם ניתן לקבוע שיש לראות את המערערת כמי שנהגה ברכב במועד האמור.
- בית משפט קמא קבע שישבה ברכב מונע מהווה 'נהיגה'. זאת על פי מבחן "השליטה האפקטיבית" כפי שנקבע ברע"פ 5166/14 קרופצקי נ' מדינת ישראל (נבו 05/05/15) (להלן: עניין קרופצקי). שם נקבע כי השליטה מתגלמת ביכולת של אדם לשלוט במנגנוני התפעול של הרכב. דבר המתקיים כאשר אדם יושב במושב הנהג.
6. הצטברות הנסיבות של רכב מונע, ישיבה במושב הנהג, אורות רכב דולקים ומכשיר טלפון נייד עם אפליקציית ניווט פתוחה, מובילים למסקנה כי ניתן להגדיר את הפעולה כנהיגה. במידה שהעושה נמצא שיכור כי אז ניתן לראות את מצב הדברים כנהיגה בשכרות. טיעוני המערערת ונימוקה
7. המערערת טענה שהיא לא נהגה כלל ברכב וכי הוא הובא למקום על ידי בעל הרכב ולאחר שנפגשה עימו עישנה איתו סיגריה תוך ישיבה ברכב, בעוד שהיא יושבת במושב הנהג עם דלת הרכב פתוחה.
8. עוד טענה המערערת כי העונש שגזר בית המשפט קמא הינו מופלג בחומרתו לאור העובדה כי היא לא נהגה ברכב. בנוסף, ביקשה לציין כי יש להתחשב בעובדה שהיא אם יחידנית לילד בעל צרכים מיוחדים. טיעוני המשיבה ונימוקה
9. ב"כ המשיבה טענה כי הכרעת הדין של בית משפט קמא מנומקת וכי הוא שמע את העדים והתרשם מעדותם של השוטרים ושל המערערת, ובחר להעדיף את עדות השוטרים וגירסתם.
10. ב"כ המשיבה טענה, כי כפי שנקבע בעניין קרופצקי, שישבה ברכב מונע כמוה כנהיגה בו.
11. אשר לגזר הדין, טענה ב"כ המשיבה כי מדובר בפסילה בשיעור המינימלי לעבירה זו וכי למערערת עבר של הרשעה בעבירות דומות. דיון והכרעה
- לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.
12. לצורך הכרעת הדין עלינו לענות על השאלה, האם ישיבת המערערת ברכב מונע בעודה שיכורה מהווה נהיגה בשכרות? כאמור, המערערת טענה כי היא לא נהגה ברכב אלא ישבה בו בלבד. לצורך ההרשעה בית המשפט קמא הסתפק בקביעה זו ולא קבע כי התבצעה נהיגה בפועל מעבר לאותה ישיבה במושב הנהג בחניה. האם ישיבה ברכב מונע מהווה נהיגה?
13. אין חולק כי המערערת אכן הייתה שיכורה בעודה ישובה במושב הנהג. סעיף 62(3) לפקודת התעבורה מורה כי: 62. העובר אחת העבירות האלה, דינו - מאסר שנתיים או קנס [...].
- ...
- (3) הוא שיכור בהיותו נוהג רכב, או בהיותו ממונה על הרכב, בדרך או במקום ציבורי; לענין זה, "שיכור" ו"ממונה על הרכב" - כהגדרתם בסעיף 64ב;
14. בקביעתו כי הישיבה ברכב מהווה נהיגה, התבסס בית המשפט קמא על עניין קרופצקי שם נדונו בצורה מפורטת הגדרות המונח "נהיגה" ו"נהיגה בשכרות":
- המונח "נהיגה" מאופיין בעמידות לא מעטה, כאשר מלשונו של המונח אין לדעת מהם גדר תחולתו. כך, לא ברור האם "נהיגה" משמעה כי הרכב צריך להיות בתנועה; או, שמא "נהיגה" עשויה לכלול גם מצבים שבהם הרכב עומד במצב סטטי. עוד נשאלת השאלה, האם נדרש כי הרכב יהיה מונע; או, שניתן לזהות "נהיגה" גם במצבים שבהם הרכב אינו מונע.
- ...
- ככל שמדובר בעבירות הנהיגה השונות, כפי הגדרתן בפקודה או בתקנות, נראה כי התכלית המרכזית העומדת ביסודן, עניינה בחשש לפגיעה בכושר הנהיגה של הנוהג ברכב, ומניעת סיכונים לנהג עצמו ולמשתמשים בדרך.
- ...
- אשר לעבירת הנהיגה בשכרות, החשש מפגם בכושר הנהיגה של הנהג משתרע, בין היתר, על הפגיעה המשמעותית בשיקול הדעת של הנהג השיכור (ראו עניין קרופצקי בפסקאות 17-20 לפסק דינו של השופט שהם). כלומר, יש לבחון את המונח נהיגה לפי התכלית העומדת ביסודו, במקרה זה, מניעת סיכונים לנהג ולמשתמשי הדרך. מיותר לציין, כי נהיגה בשכרות אכן מהווה סכנה לנהג ולמשתמשי הדרך.

15. לצורך פרשנות המונח "נהיגה" הציע בית המשפט את המבחן "השליטה האפקטיבית":
[בה מגולמת] יכולתו של אדם לשלוט במנגנוני התפעול, הבקרה והשליטה ברכב.
כאשר בשכרות עסקינן, וכפי שהובהר לעיל, הרי שמעבר לפגיעה ביכולת הנהיגה הפיזית של הנהג השיכור, מדובר גם, ואף ביתר שאת, בפגיעה משמעותית בשיקול הדעת שלו. לפיכך, הסיכון הגלום במצב שכרותו של הנהג מחייב התייחסות לאפשרות כי שיקול דעתו הלקוי עלול לגרום לו להעביר את הרכב ממצב סטטי למצב של תנועה.

...
חיבור בין קיומה של שליטה אפקטיבית ברכב לבין הימצאותו של נהג שיכור ברכב עצמו עשוי לשמש בסיס להרשעה בעבירה של נהיגה בשכרות.

...
הנסיבות שאותן ראוי לשקול הן, בין היתר, היותו של הרכב מונע; הימצאותו של הנאשם במושב הנהג; עמידתו של הרכב בנתיב נסיעה; ומידת ההפרעה לתנועה הגלומה במצב עמידתו של הרכב. לאחר שקלול כלל הנסיבות, יכריע בית המשפט בשאלה האם היתה במקרה הקונקרטי בידי הנאשם שליטה אפקטיבית על רכבו, וככל שמדובר באדם שיכור, ניתן יהא להרשיעו בנהיגה בשכרות (ראו עניין קרופצקי בפסקה 32 לפסק דינו של השופט שהם).
בעניינו, המערערת ישבה במושב הנהג בהיותו של הרכב מונע. ניתן לקבוע כי היא הייתה בעלת "שליטה אפקטיבית" על הרכב.

16. תמים דעים אני עם עמדתו של בית משפט קמא אשר בהתאם להלכה שנקבעה בעניין קרופצקי, קבע ששיבה ברכב מונע מהווה "נהיגה".

17. הימצאות במצב של שכרות ברכב מונע מהווה "נהיגה בשכרות". לכן, יש לראות את המערערת כמי שנהגה בשיכרות. התוצאה היא שדין הערעור להידחות.
הערעור נדחה אפוא.

ניתן היום, ה' תשרי תשפ"ה, 07 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.